

CAMPANYA DE PREVENCIÓ DE NEVADES 2002. PLA **NEUCAT**.

0. INTRODUCCIÓ	2
1. RESUM EXPLICATIU DEL PLA NEUCAT	3
2. PREDICCIÓ I VIGILÀNCIA DE SITUACIONS METEOROLÒGIQUES DE RISC (SMR)	6
3. DEFINICIÓ DELS AVISOS ESTABLERTS PEL NEUCAT I DE LES ACTUACIONS CORRESPONENTS	9
4. PROCEDIMENTS BÀSICS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL EN EMERGÈNCIES PER NEVADES	13
5. RECOMANACIONS PER A LA POBLACIÓ	15

0. INTRODUCCIÓ

La nevada és un fenomen meteorològic que es pot produir en qualsevol punt de Catalunya i que pot esdevenir una situació d'emergència en determinades circumstàncies.

Per fer front a aquestes situacions d'emergència, cal estar preparats i coordinats mitjançant les eines al nostre abast.

Una bona eina en aquests casos és una planificació que permeti preveure uns mitjans i una organització per poder donar resposta a aquestes emergències.

La Generalitat de Catalunya ha previst un pla per nevades (el NEUCAT), del que tot seguit s'exposa un breu resum. Però per obtenir un model de resposta potent davant d'una emergència per nevada, és necessari que el pla d'abast autonòmic sigui completat amb una previsió i planificació a nivell municipal, així com, amb mesures d'autoprotecció dels propis ciutadans.

L'emergència per nevades es caracteritza més que per portar danys directes a la població, per produir interferències més o menys importants en el funcionament dels serveis bàsics, salvaguardant els danys a la població crítica. El pla d'emergència, doncs, optimitza els mecanismes destinats al manteniment d'aquests serveis, per sobre d'uns mínims, per al seu bon funcionament i sobre tot pel que fa a la mobilitat. Amb aquest fi, el NEUCAT estableix una important component preventiva que comporta accions concretes d'avís i posicionament de recursos en estadis molt primerencs davant la previsió de precipitacions importants en forma de neu. A l'hora determinar quines són les vies que haurien de mantenir-se prioritàriament operatives i estableix mecanismes per portar a terme les tasques per a fer-ho.

1. RESUM EXPLICATIU DEL PLA **NEUCAT**

El **NEUCAT** és el Pla especial d'emergències per nevades a Catalunya. El seu **objectiu** és donar una resposta, ràpida i eficaç per fer front a les emergències produïdes pel risc de nevades, dins de l'àmbit territorial de Catalunya. Aquesta resposta va dirigida a minimitzar els possibles danys a les persones, béns i medi ambient, i a restablir els serveis bàsics per a la població en el menor temps possible.

Les **funcions bàsiques** del Pla són:

- ▶ **Donar informació** sobre possibles nevades **als serveis i entitats implicats**, amb la màxima antelació possible, a fi que puguin començar a prendre les mesures preventives més adients.
- ▶ **Preveure i disposar d'una estructura organitzativa** per fer front a aquest tipus d'emergència amb una unitat de comandament.
- ▶ **Preveure i aplicar uns procediments d'actuació i de coordinació** dels mitjans disponibles a fi d'augmentar l'eficàcia en la resolució de l'emergència.
- ▶ **Informar la població** de la situació i donar els consells i les instruccions necessàries per a minimitzar el risc.

A més, el NEUCAT, a través de la zonificació del territori i de l'estudi dels punts conflictius estableix les zones de Catalunya on el risc és més elevat i determina quins municipis hauran de fer el corresponent Pla d'Actuació Municipal, per poder fer front a les emergències relacionades amb el risc de nevades.

■ **Organització del pla NEUCAT**

L'organització del Pla NEUCAT es compon fonamentalment de:

Director del Pla	
Consell assessor	
Gabinet d'informació	
Grups d'actuació	Grup d'intervenció Grup d'avaluació meteorològica Grup logístic Grup sanitari Grup d'ordre

El **director del Pla** és el màxim responsable de la gestió de l'emergència, amb el recolzament del Consell Assessor i del Gabinet d'Informació. Correspon a la Consellera de Justícia i Interior de la Generalitat de Catalunya, o persona en qui delegui, dirigir el NEUCAT mentre no sigui declarat d'interès estatal.

El **consell assessor** és un comitè tècnic que recolza al Director del Pla. Té com a missions: assessorar el Director del Pla en els diferents aspectes de l'emergència i analitzar i valorar la situació de l'emergència. Està constituït per representants dels diferents grups d'actuació, tècnics especialitzats, representants dels organismes competents de protecció civil de les administracions afectades i representants d'altres organismes i entitats que es poden veure afectades per l'emergència, com per exemple, un representant de les empreses gestores dels serveis bàsics afectats.

El **gabinet d'informació** és l'estructura oficial a través de la qual s'ha de canalitzar la informació durant l'emergència i depèn directament del Director del Pla. La seva missió és difondre les recomanacions a la població, preparar la informació que han de difondre els mitjans de comunicació socials i informar sobre l'emergència als organismes i mitjans de comunicació que ho sol·licitin.

Els **grups d'actuació** estan formats per personal especialitzat i els seus mitjans. Són els encarregats de l'actuació en el lloc de l'emergència per tal d'evitar o minimitzar els danys a la població, el medi ambient i els béns. Mentre no hi hagi una designació expressa, el cap del grup d'intervenció serà el responsable de la coordinació, en el lloc de l'emergència, de les actuacions de tots els grups.

En l'organització del pla NEUCAT també es defineixen **diferents centres**: el CECAT, el CECOPAL, el CCA, el CECOP i els centres de control de les entitats o empreses responsables dels serveis bàsics per a la població, de les vies de comunicació i de les instal·lacions que en cas d'emergència poden fer augmentar els danys per efectes de risc associats.

El **CECAT** és el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya i és la seu on s'ubiquen el director del Pla, el consell assessor i el gabinet d'informació. La seva ubicació normal és a les dependències de la DGESC, a Cerdanyola del Vallès, però el director del Pla pot decidir, si s'escau, canviar la ubicació. També pot tenir seus territorials per coordinar millor l'emergència.

El **CECOPAL** és el centre de direcció i coordinació del Pla d'actuació Municipal. Per tant, des del CECOPAL es dirigeixen les accions que són responsabilitat del municipi i es recolzen a nivell municipal les accions determinades pel director del NEUCAT. L'alcalde o persona en qui delegui és el màxim responsable del CECOPAL.

El **CCA** és el centre des d'on, "in situ", es coordinen les diferents actuacions de tots els grups d'actuació per combatre l'emergència. El Coordinador del CCA és el coordinador del grup d'intervenció i està en contacte permanent a temps real amb el Director del Pla, a través del CECAT i amb els CECOPAL implicats en l'emergència.

La ubicació del CCA depèn de les característiques de l'emergència però ha d'estar en un lloc segur i prop de la zona més afectada pel sinistre, és a dir, prop del lloc on caldrà concentrar els esforços. Es poden establir diferents CCA d'acord amb la magnitud de l'emergència.

El **CECOP** és el Centre de Coordinació Operativa de la Delegació i Subdelegacions del Govern de l'Estat a Catalunya, des d'on es farà l'enllaç amb el Pla d'Emergència Estatal, en cas que l'emergència sigui declarada d'interès estatal.

En definitiva, el NEUCAT preveu que el Director del Pla sigui el màxim responsable de la gestió de l'emergència, amb el recolzament del Consell Assessor i del Gabinet d'Informació. El Director del Pla pot delegar en els Delegats del Govern de la Generalitat aquesta direcció si ho creu oportú.

Els grups d'actuació han d'executar les ordres emanades del Director del Pla. Aquests grups estan coordinats en el lloc de l'emergència pel responsable del Centre de Comandament Avançat (CCA). Les entitats responsables de les vies de comunicació s'integren dins d'aquesta estructura mitjançant llurs plans d'actuació. L'actuació municipal és responsabilitat de l'alcalde. En aquells municipis que els correspongui, aquesta actuació s'estructura a través del Pla d'Actuació Municipal (PAM).

■ Funcions dels municipis segons el NEUCAT

Segons l'anàlisi de risc que fonamenta el NEUCAT, pot nevar a qualsevol municipi de Catalunya. Per aquest motiu, es recomana a tots els municipis:

- Elaborar, implantar i mantenir operatiu i actualitzat el PAM, designant una persona encarregada d'aquesta tasca, amb els mitjans necessaris, i establint un programa d'actuacions ben detallat.
- Determinar i ubicar els elements vulnerables i establir les tasques prioritàries d'actuació (com per exemple la prioritat de les neteges de carrers, començant amb la neteja d'aquells carrers amb serveis, carrers principals,...).
- Repartir fundents en les vies necessàries.
- Determinar les instal·lacions que per la seva activitat han de dotar-se d'un pla d'autoprotecció, i donar suport a la seva elaboració i execució.
- Conèixer els mitjans i recursos del municipi.
- Col·laborar en l'elaboració dels plans d'actuació dels grups i, en general, en les accions d'implantació i manteniment del pla NEUCAT.
- Informar la població en general.
- Organitzar i controlar els voluntaris municipals.

La selecció dels municipis per determinar els que hauran d'elaborar PLA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL (PAM) es basa en l'estudi del risc de nevades. S'ha considerat que el factor més important és la vulnerabilitat de la mobilitat i s'ha contemplat el número d'habitants i l'alçada del municipi (punts de concentració d'habitants) com elements definitius.

Basant-se en aquesta consideració hauran de fer el PLA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL (PAM) els municipis que tinguin un número d'habitants superior a 20.000 o bé els que estiguin a una alçada de 400 metres o més.

Per a la resta de municipis es recomana, com s'ha dit, l'elaboració del PAM, atès que pot nevar a qualsevol municipi de Catalunya, i molt especialment es recomana a aquells municipis que tinguin un número de població flotant important en època hivernal, a aquells que tinguin nuclis de població aïllats i a aquells que tinguin algun risc especial per nevades.

L'efectivitat d'un pla per nevades en alguns municipis, majoritàriament de pocs habitants, pot millorar, a vegades, si es considera la realització i l'aplicació d'un pla de nevades d'àmbit supramunicipal. Per tant, sempre que documentalment estigui acceptat per l'alcalde del municipi, es pot considerar com a pla municipal un pla supramunicipal que inclogui al municipi en qüestió en tots i cada un dels aspectes del pla.

2. PREDICCIÓ I VIGILÀNCIA DE SITUACIONS METEOROLÒGIQUES DE RISC (SMR)

El Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) quan pronostica una situació meteorològica de risc (SMR) tramet al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT) un avís, en forma de butlletí.

Llavors, el CECAT, d'acord amb el NEUCAT i realitzant la seva tasca preventiva i d'informació, fa una difusió d'aquest avís als ajuntaments, serveis d'emergències, serveis bàsics per a la població i altres organismes implicats, per tal que aquests puguin adoptar les mesures preventives i fer els avisos que considerin adients.

Des del punt de vista de la quantitat de neu que es preveu, hi ha dos tipus d'avís:

- ▶ **Avís de SMR de nivell 1:** quan es prevegi superar el primer llindar establert, és a dir quan es preveu que existeix *un cert risc per a la població*.
- ▶ **Avís de SMR de nivell 2:** quan es prevegi superar el segon llindar establert, és a dir quan es pronostica *un risc important per a la població*.

Els llindars que poden desencadenar Situacions Meteorològiques de Risc (SMR) de nivell 1 i de nivell 2 són els següents:

SMR de Nivell 1	SMR de Nivell 2
Per sota dels 600 m, amb qualsevol gruix de neu	De 0 m a 400 m, amb un gruix de neu igual o superior als 5 cm
De 600 m a 800 m, amb un gruix de neu igual o superior als 5 cm	De 400 m a 800 m, amb un gruix de neu igual o superior als 20 cm
De 800 m a 1500 m, amb un gruix de neu igual o superior als 20 cm	De 800 m a 1500 m, amb un gruix de neu igual o superior als 40 cm

D'altra banda, tenint en compte *l'interval de temps associat a la predicció*, els butlletins que emet el SMC poden ser de tres tipus:

- ▶ **Nota de pre-avís:** s'emeta en el moment que les previsions de 36 a 96 hores indiquin la superació dels llindars corresponents a una SMR, ja sigui de nivell 1 o de nivell 2.
- ▶ **Avís de SMR:** s'emeta en el moment que les previsions de 0 a 36 hores indiquin la superació dels llindars corresponents a una SMR, ja sigui de nivell 1 o de nivell 2.
- ▶ **Avís d'observació** o de meteors observats: s'emeta en el cas que les eines de teledetecció i la resta d'observacions meteorològiques indiquin que en algun punt on no s'ha emès avís pot estar nevant considerablement. També en el cas que allà on s'ha emès avís, el fenomen superi les previsions.

■ Contingut i formats de l'avís de situació meteorològica de risc (SMR) emès pel SMC

Els avisos meteorològics s'elaboraran per a cada meteor pel que es prevegi la superació d'un llindar. En cada avís trobareu la **informació** següent:

- ▶ el meteor que genera l'avís,
- ▶ el nivell que té l'avís (nivell 1, nivell 2)
- ▶ quins llindars se superaran per aquell meteor,
- ▶ el grau de probabilitat de superar el llindar :
 - Fenomen molt probable: probabilitat entre el 70% i 100%
 - Fenomen probable: probabilitat entre el 30% i el 70%
 - Fenomen possible: probabilitat inferior al 30%
- ▶ l'horari : el dia apareixerà dividit en intervals de temps de 6 hores
- ▶ un llistat de les comarques afectades segons la probabilitat de superació del llindar

A més s'adjuntarà, al final de cada avís, un text que s'utilitzarà per descriure o insistir en algun aspecte de la previsió, sobretot si es superen els llindars corresponents a SMR per vent o per onades de fred. Aquests llindars són els següents:



Meteor	SMR de Nivell 1	SMR de Nivell 2
VENT	Ratxa màxima > 35 m/s a: Alt Empordà, Baix Empordà, Montsià, Baix Camp i Baix Ebre	Ratxa màxima > 45 m/s a: Alt Empordà, Baix Empordà, Montsià, Baix Camp i Baix Ebre
	Ratxa màxima > 25 m/s a la resta	Ratxa màxima > 35 m/s a la resta
ONADA DE FRED	Temperatura mínima < -10 °C a l'interior i temperatura mínima < 0 °C al litoral	Temperatura mínima < -15 °C a l'interior

El SMC pot facilitar els avisos en un **format** gràfic i en un format text:

- ▶ el **format gràfic** constarà de quatre mapes, un per cada interval de 6 hores d'un dia, on s'acoloriran les comarques segons la probabilitat de que se superi el llindar considerat.
- ▶ el **format text** constarà d'un llistat de les comarques afectades segons la probabilitat que se superi el llindar.

Aquests avisos es poden consultar també al web del Servei Meteorològic de Catalunya, a l'adreça: <http://www.meteocat.com/>

■ EXEMPLE D'AVIS DE SITUACIÓ METEOROLÒGICA DE RISC (SMR)

 Generalitat de Catalunya Departament d'Interior Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil	CECAT		Servei Meteorològic de Catalunya
<p>AVÍS DE SITUACIÓ METEOROLÒGICA DE RISC PER NEU ACUMULADA EN 24 HORES</p> <p>Avis emès el dimecres 6 de novembre de 2002 a les 12:00 hores (11:00 T.U.)</p> <p>NIVELL 1</p> <p>Nivell 1: Situació de risc</p> <p>Nivell 2: Situació d'alt risc</p>			

Previsió pel dijous 7 de novembre de 2002

Superació del llindar:

- gruix de neu superior a 20 cm a cotes superiors a 1000 metres entre les 01 del dia 7/11/2002 i les 01 del dia 8/11/2002

Període de 01 a 01 hores (00 a 24 T.U.)		
Molt probable	Probable	Possible
Val d'Aran	Alta Ribagorça Pallars Sobirà	

Comentari:

Les nevades començaran durant la tarda de dimecres al voltant dels 1800 metres. La cota de neu serà puntualment inferior al vessant nord del Pirineu i lleugerament superior a la cara sud. Durant el període d'avis la cota de neu passarà dels 1500 als 1000 metres al vessant nord del Pirineu. Puntualment es podran superar els 30 cm de neu acumulada en les 24 hores a la Vall d'Aran i al nord del Pallars Sobirà i de l'Alta Ribagorça.

ALTRES METEORS:

3. DEFINICIÓ DELS AVISOS ESTABLERTS PEL NEUCAT I DE LES ACTUACIONS CORRESPONENTS

El NEUCAT preveu que davant d'una previsió de nevades del Servei de Meteorologia de Catalunya, **abans d'activar el Pla en alerta o en emergència**, es poden donar tota una sèrie d'avisos, per sota dels 1000 m d'alçada. Aquests avisos van lligats a tota una sèrie d'actuacions, tal i com indica la taula següent.

TIPUS DE COMUNICAT QUE PREVEU EL NEUCAT	QUAN ES DÓNA?	ACTUACIONS QUE PREVEU EL NEUCAT
PRE-AVÍS	Quan el SMC emet un avís informant que les previsions de 36 a 96 hores indiquen la superació dels llindars corresponents a una SMR de nivell 1 o de nivell 2. L'avís també indica quines són les zones que es podrien veure afectades per la nevada.	<p>El comunicat de pre-avís implica el següent procediment d'actuació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EI CECAT enviarà els avisos corresponents als organismes oportuns i a l'oficina de premsa. ▪ L'oficina de premsa enviarà un comunicat als mitjans de comunicació de les zones que es puguin veure afectades, per tal de: <ul style="list-style-type: none"> - Informar de la SMR, recomanar el seu seguiment i recordar el NEUCAT i - Iniciar consells bàsics de prevenció i actuació en cas de nevades (per exemple: dur cadenes). ▪ Cada organisme continuarà fent la seva informació habitual i les accions previstes en el seu Pla d'Actuació. Per exemple, el Servei Català de Trànsit informarà sobre la xarxa viària i d'altres faran les seves actuacions, com ara intensificar el subministrament de combustibles. <p>Si es produeix un canvi de la situació meteorològica, es farà una tramesa d'un comunicat del CECAT als organismes oportuns i de l'oficina de premsa als mitjans de comunicació, informant de la millora de les condicions meteorològiques.</p>
PRE-ALERTA	Quan el SMC emet un avís informant que les previsions de 0 a 36 hores indiquen la superació dels llindars corresponents a una SMR de nivell 1 o de nivell 2. L'avís també indica per cada comarca, la probabilitat que es superi el llindar corresponent	<p>El comunicat de pre-alerta implica el següent procediment d'actuació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EI CECAT enviarà els avisos corresponents als organismes oportuns i a l'oficina de premsa. ▪ L'oficina de premsa enviarà un comunicat als mitjans de comunicació de les comarques que es puguin veure afectades, per tal de: <ul style="list-style-type: none"> - Confirmar les males previsions meteorològiques i aconsellar a la població que segueixi l'evolució meteorològica. - Començar a informar de les possibles conseqüències de la nevada si s'arriba al nivell 2: per exemple, informant que, segons quina sigui l'evolució de la nevada, es pot decidir tallar carreteres i determinats punt crítics poden quedar col·lapsats. ▪ Cada organisme continuarà fent la seva informació habitual i actuarà segons la informació de SMR sigui de nivell 1 o de nivell 2, d'acord amb el seu pla d'actuació. Per exemple, es revisa maquinària i es tanquen operacions obertes de manteniment. <p>Si es produeix un canvi de la situació meteorològica, es farà una tramesa d'un comunicat del CECAT als organismes oportuns i de l'oficina de premsa als mitjans de comunicació, informant de la millora de les condicions meteorològiques.</p>

■ ACTIVACIÓ del NEUCAT en ALERTA

Tant el NEUCAT com els PAM es poden **ACTIVAR en ALERTA o en EMERGÈNCIA**, en funció de les característiques de la nevada i dels elements vulnerables afectats. L'activació es realitzarà per comarques, d'acord amb els següents nivells:

ACTIVACIÓ DEL NEUCAT	CRITERIS D'ACTIVACIÓ PER SOTA DE 1000 m D'ALÇADA	ACTUACIONS QUE PREVEU EL NEUCAT
Activació en ALERTA	Quan el SMC emet un avís informant que les previsions de 0 a 12 hores indiquen la superació dels llindars corresponents a una SMR de nivell 1 o de nivell 2, per sota de 1000 m d'alçada.	<p>L'activació en ALERTA del NEUCAT implica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El CECAT enviarà els avisos als organismes oportuns i al gabinet d'informació, tal com està previst en el seu pla d'actuació. ▪ El Gabinet d'Informació enviarà un comunicat als mitjans de comunicació de les comarques que es puguin veure afectades per tal de confirmar la SMR i per tal d'informar dels següents aspectes: <ul style="list-style-type: none"> - De l'activació del NEUCAT. - De l'inici del repartiment de fundents als punts conflictius. - Dels talls que es poden produir a les carreteres i d'alguns punts que es poden quedar col·lapsats. - Dels consells a la població per tal que segueixin les informacions sobre l'evolució meteorològica. ▪ Cada organisme actuarà segons la informació de Situació Meteorològica de Risc (SMR) sigui de nivell 1 o 2, d'acord amb el seu pla (per exemple: repartiment de fundents, control de les vies, anàlisi de la situació per al transport escolar, previsió tractaments mèdics, etc.). <p>En cas que hi hagi una previsió informant de la millora de les condicions meteorològiques, s'enviarà la informació a les institucions i als mitjans de comunicació.</p>

■ ACTIVACIÓ del NEUCAT en EMERGÈNCIA 1 i en EMERGÈNCIA 2

ACTIVACIÓ DEL NEUCAT	CRITERIS D'ACTIVACIÓ PER SOTA DE 1000 m D'ALÇADA	ACTUACIONS QUE PREVEU EL NEUCAT
Activació en EMERGÈNCIA 1	<p>Per cotes inferiors a 1000 m, quan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Comenci a nevar en una zona o comarca on les previsions meteorològiques indicaven la superació dels llindars corresponents a una Situació Meteorològica de Risc (SMR) de nivell 1. ▪ Es constati, sense avís previ, que se superen els llindars establerts o bé hi ha un avís de fenomen observat del SMC. ▪ De forma generalitzada, en la comarca o comarques afectades, es talli el trànsit de vehicles pesants, articulats,... i es derivin als aparcaments preestablerts, a fi de facilitar els treballs de neteja. ▪ Sigui obligatori l'ús de cadenes per a vehicles lleugers. 	<p>L'activació en EMERGÈNCIA 1 del NEUCAT implica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El CECAT enviarà els avisos als organismes oportuns i al gabinet d'informació, tal com està previst en el seu pla d'actuació. ▪ Es pot constituir el comitè d'emergències al Centre d'Emergències de Catalunya, d'acord amb el criteri del Director del Pla. ▪ El gabinet d'informació realitzarà la màxima difusió als mitjans de comunicació sobre els següents aspectes: <ul style="list-style-type: none"> - On està nevant i l'evolució de la situació meteorològica. - La situació de l'estat de la xarxa viària, punts prioritaris, rutes alternatives, aparcaments habilitats per vehicles de mercaderies. - La circulació ferroviària (RENFE i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya), transport per carretera (línies regulars d'autobusos, per exemple), TMB,... - Qui i com es facilita els avituallaments a les persones afectades. - L'obligatorietat de circular amb cadenes. S'aconsellarà no agafar el vehicle particular si no és del tot imprescindible. - Possibles suspensions de classes a centres docents. - Consells. - Les actuacions que es duen a terme per restablir la normalitat (neteja de les vies, vies prioritzades...) ▪ Cada organisme actuarà d'acord amb el NEUCAT i el seu pla per la situació plantejada (per exemple: neteja de vies, increment de punts de control, restriccions de circulació, rescats, manteniment de serveis, etc.). <p>Si l'evolució meteorològica és favorable, s'informarà que es passa a la situació d'alerta o la desactivació del NEUCAT.</p>
Activació en EMERGÈNCIA 2	<p>Per cotes inferiors a 1000 m, quan, de forma generalitzada en la comarca o comarques afectades:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es decideixi tallar la totalitat del trànsit per facilitar les tasques de neteja. ▪ Es produeixi el bloqueig de vehicles i/o persones de manera descontrolada. ▪ La previsió meteorològica, un cop comença el fenomen, indiqui que es superarà el nivell 2 de SMR. 	<p>L'activació en EMERGÈNCIA 2 del NEUCAT implica:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El CECAT enviarà els avisos als organismes oportuns i al gabinet d'informació, tal com està previst en el seu pla d'actuació. ▪ El Comitè d'emergència es constituirà al CECAT (Centre d'Emergències de Catalunya). ▪ El gabinet d'informació realitzarà la màxima difusió als mitjans de comunicació sobre: <ul style="list-style-type: none"> - On està nevant i l'evolució meteorològica. - Tall de la totalitat del trànsit. Carreteres on NEUCAT ha prioritzat la neteja. - No agafar el cotxe per a desplaçaments. - Les actuacions que es duen a terme per restablir la normalitat. - Informació sobre transport ferroviari. - Possibles suspensions de classes a centres docents. - Recomanacions / consells. - Restriccions existents. - Resolució d'incidències. ▪ Cada organisme actuarà d'acord amb el NEUCAT i el seu pla per la situació plantejada (per exemple: restablir la normalitat en l'àmbit de cada organisme amb els efectius disponibles, treballant coordinadament amb el conjunt de mitjans) . <p>Si l'evolució meteorològica és favorable es pot passar a la situació d'emergència 1 o d'alerta del NEUCAT.</p>

Per cotes superiors a **1.000 m**, s'activarà el pla en alerta, emergència 1 o emergència 2 quan la situació de risc que es pugui donar comporti que s'està fora dels paràmetres de neu habituals a la zona i es produeixin situacions d'emergència, com per exemple, dificultats per establir serveis bàsics, molts ciutadans estiguin implicats en situacions de bloqueig en carreteres o municipis , etc.

■ FORMAT DEL COMUNICAT D'ACTIVACIÓ DEL PLA NEUCAT

La Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil comunica que s'ha activat el pla especial per nevades (NEUCAT) en estat *d'Alerta / d'Emergència 1/ d'Emergència 2*.

Aquesta activació s'ha produït per nevades *a les comarques de* _____

Fins al moment actual *s'han produït*____/*no s'han produït/no es pot confirmar si hi ha víctimes / ferits. Han estat evacuades les poblacions/urbanitzacions* _____. *S'han produït* ____/*no s'han produït/no es pot confirmar si hi ha talls a carreteres, autopistes*.

En aquests moments es troben mobilitzats:

- *Bombers de la Generalitat*
- *Bombers de l'Ajuntament de Barcelona*
- *Agents Rurals*
- *Policia local de* _____
- *Mossos d'esquadra*
- *Guàrdia Civil de* _____
- *Policia Nacional de* _____
- *Sistema d'Emergències Mèdiques (SEMSA)*
- *Creu Roja*
-
-

Tots ells estan dirigits pel director del pla d'emergències assistit pel Consell Assessor.

Es treballa amb la màxima activitat per tal de recuperar la normalitat el més aviat possible.

S'emetrà un nou comunicat tan aviat com es produeixin novetats en el desenvolupament de la situació de l'emergència.

Cerdanyola del Vallès, XX/XX/XX

__:__ hores

4. PROCEDIMENTS BÀSICS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL EN EMERGÈNCIES PER NEVADES

■ ABANS DE L'EMERGÈNCIA

En previsió de les emergències que es poden produir a causa de les nevades convé que els municipis tinguin previstos els següents aspectes:

- L'organigrama operatiu municipal per a cas d'emergència. L'organigrama s'articularà al voltant del Comitè Municipal d'Emergències (encapçalat pel propi alcalde) i recollirà les entitats, serveis bàsics, serveis d'emergències i voluntaris que han de desenvolupar les tasques més importants, especialment:
 - rebre les alertes meteorològiques
 - donar l'alarma
 - coordinació amb el CECAT
 - coordinar l'evacuació i/o protecció de zones aïllades
 - subministrar els serveis bàsics i aliments
 - guiar els equips de salvament
 - acollir i atendre els afectats i evacuats en general.
- Definició del lloc per establir el Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL). El CECOPAL normalment s'ubica al costat del Centre Receptor d'Alarmes (CRA), en contacte permanent amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).
- Mapa de zones amb els punts conflictius, població vulnerable (aïllada, hospitals, residències gent gran, etc.) carreteres, camins, llocs d'acollida, etc.
- Determinar les instal·lacions que, per la seva activitat han de dotar-se d'un pla d'autoprotecció i donar suport a la seva elaboració i execució.
- Tenir previstos determinats serveis essencials per a la població, els accessos als quals s'hauran de netejar prioritàriament, com ara: els accessos als serveis d'urgències (hospitals, CAP, parc de bombers), als heliports o les helizones, al servei funerari, a les escoles, al servei d'escombraries (punts de recollida, abocadors, etc.)
- La senyalització dels indrets més perillosos (carreteres, camins,...)
- El catàleg de recursos municipal, especialment els recursos de neteja de carreteres, fundents, senyalització, subministraments al personal evacuat, etc. Inclourà el directori telefònic de tot el personal necessari amb els responsables i substituïts.
- Tenir previstos els punts de subministrament de sal, els llocs de vigilància del nivell de la neu i de control de la temperatura, les zones d'aparcament especial i les zones de parament de cadenes.
- El llistat de freqüències de les emissores de ràdio de cobertura municipal.
- Donar a conèixer a la població el sistema d'alarma establert (emissores de ràdio local, campanes, sirenes, altaveus, etcètera).
- Informar la població del que han de fer en cas de nevades.

■ EN SITUACIÓ D'ALERTA CAL, ESPECIALMENT:

- Estar pendent de la informació meteorològica i dels comunicats del CECAT.
- Establir els avisos corresponents als serveis d'emergències, els serveis bàsics i les entitats.
- Comunicar al CECAT la situació.
- Vigilar i controlar les carreteres i camins. Tallar al trànsit aquells camins o carreteres que resultin perilloses.

- Avisar la població que es trobi en les àrees on l'evolució de la situació fa previsible que es produeixin problemes.
- Repartir fundents.
- Fer una previsió dels possibles mitjans disponibles i necessaris.

■ **EN SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA CAL, ESPECIALMENT:**

- Trucar al telèfon d'emergències 112 en cas de necessitat d'ajut.
- Comunicar les emergències significatives i mantenir contacte, mentre duri l'alerta o l'emergència, amb el Centre d'Emergències de Catalunya (CECAT), al telèfon 93-586 79 79.
- Constituir el Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL) i el Comitè Municipal d'Emergències, si cal.
- Col·laborar en la constitució del Centre de Comandament Avançat (CCA) quan calgui instal·lar-lo en el seu municipi (el CCA és el Centre de Comandament Avançat creat "in situ" per dirigir i per coordinar els serveis operatius per a rescat i salvament de persones i béns).
- Coordinar la direcció de l'emergència d'àmbit local amb el Delegat Territorial del Govern de la Generalitat.
- Mantenir contacte permanent des del CECOPAL amb el CCA per a la coordinació de les operacions de l'emergència.
- Dirigir les evacuacions, en cas necessari, les quals seran executades per les policies locals i/o forces de seguretat.
- Donar acollida al personal evacuat.
- Donar suport a l'atenció sanitària amb el personal sanitari disponible.
- Informar a la població de la situació de l'emergència i donar les instruccions oportunes, d'acord amb el Delegat Territorial del Govern de la Generalitat, a través dels mitjans de comunicació local.
- Controlar i coordinar les tasques dels voluntaris del municipi o dels procedents d'altres municipis.
- Facilitar les necessitats d'intendència dels operatius adients en el municipi.
- Facilitar la distribució dels recursos del municipi que siguin necessaris per a l'emergència.

5. RECOMANACIONS PER A LA POBLACIÓ

Davant de qualsevol emergència, cal tenir present que tot el conjunt de mesures que puguin prendre les administracions i entitats implicades han de complementar-se amb la conscienciació de tota la població, pel que fa a tota una sèrie de mesures d'autoprotecció bàsiques.

Quan s'acosta l'època de nevades convé preparar tot un seguit d'estrís i també convé tenir molt presents tota una sèrie de recomanacions a seguir a fi de minimitzar els danys. És molt important que la població segueixi els consells següents.

1) ABANS QUE ARRIBI L'HIVERN:

- **A l'habitatge cal tenir preparat el material següent:**
 - Un transistor i piles recanvi (renoveu-les periòdicament), per poder escoltar les previsions meteorològiques.
 - Llanternes, fanals de càmping, espelmes,...
 - Emmagatzemar aliments amb calories, combustibles i productes de neteja.
 - Una farmaciola de primers auxilis i medicaments que prenguin de forma habitual o esporàdica els membres de la família.
 - Roba i calçat adient per a les baixades de temperatura i les nevades.
- **Cal revisar:**
 - **A l'habitatge**
 - Tots els punts de l'habitatge on hi hagi entrades d'aire de l'exterior: finestres, portes,.... Cal protegir-les amb una cinta adhesiva que aïlli.
 - L'estat dels teulats i de les baixades d'aigua.
 - Les branques dels arbres, cal podar-les si són massa llargues per evitar que es trenquin (poden perjudicar les línies elèctriques del costat).
 - Procureu-vos combustible per a la calefacció.
 - **En el vehicle:**
 - Disposar de cadenes (en bon estat), llanterna, manta de viatge.
 - Comprovar l'estat de les bateries, el dipòsit de benzina, les llums, els frens, els pneumàtics, la calefacció, el parabrises,...amb la finalitat de mantenir el vehicle per a les condicions de l'hivern.

2) EN SITUACIÓ DE RISC IMMINENT O DURANT LA NEVADA

- **Informe-vos de les previsions meteorològiques:**
 - Mitjans de comunicació.
 - Servei de Meteorologia de Catalunya (METEOCAT).
 - Instituto Nacional de Meteorologia (INM).
- **Si sou a casa o en un edifici cal que:**
 - Escolteu la ràdio: Catalunya ràdio, Radio Nacional d'Espanya, emissores locals. Esteu atents a la informació meteorològica i a les consignes de les autoritats.
 - Feu un ús correcte de la calefacció.
 - Desconnecteu els aparells elèctrics no necessaris.
 - Consumiu els queviures de manera racional.
 - Eviteu tenir estufes de llenya, carbó o gas i brasers a llocs tancats on no es renovi l'aire, hi ha perill d'enverinament.

- Vigileu les canonades d'aigua, cal mantenir un rajolí constant a les aixetes per evitar que es congelin. En les calefaccions cal emprar anticongelant, si s'escau.
 - No telefoneu, cal deixar les línies lliures per als equips de socors.
 - No deixeu sortir al carrer a les persones d'edat avançada ni als/les nens/es.
- **Si heu de sortir al carrer o sou fora:**
 - Abrugueu-vos bé si heu de passar molt temps fora: Cal dur peces de roba lleugeres, una sobre l'altra. Evitar dur roba ajustada. Cal permetre que l'aire circuli i actuï com a aïllant. Les manyoples proporcionen més calor que els guants.
 - Protegiu-vos sobretot la cara i el cap. Eviteu que l'aire fred us entri directament als pulmons.
 - Eviteu fer exercicis físics excessius, ja que el fred fa una pressió extra sobre el cor i es corre el perill de patir un atac cardíac o de fer mal a l'organisme.
 - Si no és imprescindible, eviteu sortir al carrer si fa vent i neva ja que disminueix la visibilitat.
- **Si heu d'agafar el cotxe:**
 - Cal equipar-lo.
 - Cal planificar la sortida, conèixer la previsió meteorològica de la zona per on s'ha de circular, les rutes i els llocs on refugiar-se en cas de tempesta (pobles, refugis, hotels de carretera,..).
 - Si heu d'emprendre un viatge cal dur dins el cotxe com a mínim: ràdio, pala, corda, roba d'abric, aliments rics en calories (xocolata, fruits secs,..).
 - Cal conèixer abans de començar el viatge les rutes per on circular
 - Eviteu les rutes difícils, com les carreteres i els ports de muntanya.
 - Circuleu per les vies principals i autopistes.
 - Si la ruta és perillosa torneu endarrera o cerqueu refugi.
 - Procureu no viatjar sol.
 - Cal que poseu les cadenes a les rodes motrius del cotxe en cas de neu o de glaç. En aquest cas escolliu un lloc que no interrompi la circulació dels altres vehicles.
 - No avanceu als altres vehicles si les condicions no són favorables.
 - Porteu el cinturó posat, els nens i les nenes han d'estar ben asseguts/des a les seves cadires.
 - Desconfieu dels indrets amb ombres, dels ponts, dels viaductes i de les interseccions ja que pot haver-hi gel.
 - Sempre que sigui possible eviteu agafar el cotxe, sobretot si és de nit.
- **Si el temporal us agafa dins del cotxe:**
 - Intenteu cercar refugi.
 - Sinó trobeu refugi quedeu-vos dins el cotxe, els pneumàtics actuen com a aïllant del fred.
 - Deixeu la calefacció posada i la finestra una mica oberta.
 - No us adormiu amb el motor en marxa.
 - Manteniu net de neu el tub d'escapament.
 - No empreu les marques deixades per altres vehicles, és millor avançar per neu verge.
 - Si hi ha gel no trepitgeu el fre.
 - Inicieu la marxa lentament, si el vehicle patina, desaccelereu.
 - Si baixeu un pendent, manteniu una distància superior a la normal.

